

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, GRUODIS — DECEMBER 14, 1989

Nr. 243

Baltijos sąjūdžių vadai Jungtinėse Tautose

Asamblėja tada pripažino okupaciją

Jungtinės Tautos. — Penktadienį, tą dieną po to, kai Lietuva nepaklausė Sovietų Sąjungos prezidento M. Gorbačiovo ir tapo pirmąja Sovietų respublika, kuri panaikino Komunistų partijos monopolio galią, aukšto lygio latvis atvyko į Jungtines Tautas slaptam pasimatymui.

Tai buvo Janis Jurskars, vyriausias Latvijos Liaudies Fronto užsienio reikalų tvarkytojas — to sąjūdžio, kurio tikslas priversti Sovietus atsaukti prieš 49 metus įvykdytą okupaciją, rašo „New York Times“ gruodžio 9 dienos laidoje. Jis atvyko šeštam slaptam pasimatymui, kurie buvo ir anksčiau tarp Generalinio sekretoriaus Javiero Perez de Cuallara padėjėjų ir trijų Baltijos sąjūdžio vadų paskutinių kelių mėnesių metu.

Reikia pagalbos

Pasitarimai (du su kiekvienu atstovu) yra ne tik diskretiški, bet ir platesnio masto diplomatinė veikla tautinių Estijos, Latvijos ir Lietuvos sąjūdžių, kurie siekia užsienio pagalbos iš anksto kitų metų rinkimuose, kuriuos jie mano laimėti, rašo reporteris P. Lewis. „Mes norime pagalbos, ypač Vakarų Europoje, savo nepriklausomybei kitais metais“, sako Mavrik G. Vulfson, Latvijos delegacijos narys ir Sovietų parlamento narys.

Jie pirmiau buvo Kanadoje ir iš ten delegacija pasimatė su Valstybės departamento oficialiais asmenimis Washingtone ir taip pat ir su Britanijos, Belgijos ir Norvegijos misijų pareigūnais, neįsiskiriant ir Generalinio sekretoriaus įstaigos Jungtinėse Tautose. Ekspertai sako, jog Baltijos valstybės atsimena, kad po atskyrimo su Rusija 1918 metais reikėjo kelių metų, kol buvo gautas tarptautinis pripažinimas. Dienraštis primena, jog New Yorko teisininkas William J.H. Hough yra parašęs studiją apie 1940 metų Baltijos valstybių okupaciją.

Okupacijos pripažinimas

JAV ir kelios Vakarų valstybės niekada nepripažino Stalino okupacijos Baltijos valstybėse. Bet diplomatai sako, jog daugelis Vakarų vyriausybių yra atsargios su tautinių sąjūdžių vadais — kad tuo nebūtų duota progos veikti griežtiesiems komunistams, kurie eina prieš Gorbačiovo reformas.

Jungtinių Tautų vadovybė ypač laikosi atsargiai, nes Generalinė asamblėja yra pripažinusi 1940 metų okupaciją ir todėl jai draudžiama įsiterpti į savo nario vidaus reikalus, šiuo atveju Sovietų Sąjungos. Todėl Jungtinės Tautos Baltijos atstovus priima specialioje faktų surinkimo informacinėje įstaigoje. „Tai nėra oficialus dalykas“, sako sekretoriaus asistentas James Jonah, kuris vadovauja šiai įstaigai. „Jie nori tik painformuoti, kas ten vyksta“.

Žaltis pasišalinti

Beje, Jungtinių Tautų atskaitingumas pareigūnams paragina

Baltijos sąjūdžius atsiųsti savo reprezentantus, kurie priklauso Sovietų parlamentui, nes tokiu atveju jie galėtų būti priimti kaip Sovietų oficialūs asmenys. Bet tautiniai veikėjai ne visomet su tuo sutinka. Minėtasis Janis Jurskars nėra Sovietų parlamento narys. Mavrik Vulfson turėjo pasitarimus su Amerikos žydų organizacija.

Janis Jurskars korespondentui sakė, jog jis tuo slaptumu yra nepatenkintas. Jis mano, jog Latvijos Liaudies Frontas kovo mėnesį laimės rinkimus, sudarys naują vyriausybę ir pradės „perėjimą į nepriklausomybę“ gal po dvejų ar trejų metų. „Mes norime, jog Jungtinės Tautos žinotų, kad mes esame okupuota teritorija“, kalbėjo Jurskars. Paklaustas, ar Latvija galėtų sekti Šveicarijos pavyzdžiu ir siekti nenario statuso Jungtinėse Tautose kitais metais, Jurskars atsakė: „Kodėl ne? Mes buvome taip pat civilizuos Europos kraštas“.

Pataikavimas Sovietams

Sovietų Sąjungos misija to penktadienio pasitarimo su latvių Jungtinėse Tautose nekommentavo. Bet Gorbačiovas Baltijos respublikų nepriklausomybių reikalavimą pavadino „tendencingu“ ir „neapgalvotu“, sakdamas, „jei mes nebūsimės kartu, tai mes niekur nenuėjim“.

Kaip jautriai Jungtinės Tautos žiūri į tą reikalą, rodo ir tai, jog Baltijos muzikos koncertas, kuris 1988 m. spalio mėnesį buvo pasiūlytas atlikti Jungtinėse Tautose, nebuvo leistas, jei pirmiau nebus gautas leidimas iš Sovietų Sąjungos pareigūnų.

Sąjūdis solidarizuojasi

Vilnius. — Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo Taryba išplatino tokį kreipimąsi į Lietuvos žmones.

Andrėjus Sacharovas, Germanas Popovas ir kiti Tarybų Sąjungos liaudies deputatai pakvietė TSRS darbo žmones II-ojo TSRS liaudies deputatų suvažiavimo išvakarėse, gruodžio 11 d., pirmadienį, nuo 10 iki 12 val. Maskvos laiku organizuoti visuotinį — politinį streiką, reikalaujant įtraukti į suvažiavimo dienotvarkę TSRS Konstitucijos 6-ojo straipsnio svarstymą.

Kaip žinia, Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba gruodžio 7 d. jau pakeitė atitinkamą Lietuvos TSR Konstitucijos straipsnį, todėl solidarizuodamiesi su Rusijos demokratėnėmis jėgomis, kviečiame Lietuvos gyventojus palaikyti šią akciją gruodžio 11 d., pirmadienį, 11 val. Lietuvos laiku tylos minute.

Vėliausiomis žiniomis, streikas buvo atšauktas.

— **Postdame,** Rytų Vokietijoje, lankėsi JAV Valstybės departamento sekretorius James Bakeris ir kalbėdamas apie greitais pasikeitimus Rytų Europoje, pasakė, jog reikėtų, kad NATO organizacijos būtų padaryta politinė sąjunga.

Didėjant vokiečių reikalavimui sujungti abi Vokietijas, keturi okupavusių valstybių ambasadoriai susirinko Vakarų Berlyne aptarti Rytų Vokietijos situacijos šių dienų kontekste. Iš kairės matyti JAV ambasadorius Vernon Walters, Britanijos Sir Christopher Mallaby, Sovietų Sąjungos Viaceslav Kochemasov ir Prancūzijos ambasadorius Serge Boidevaix.

Sąjūdžiai laimi Estijoje ir Latvijoje

Ryga. — Pirminiai duomenys rodo, jog Latvijos Liaudies Frontas ir dar kelios latvių grupės, kurios išėjo prieš Komunistų partijos diktatą, laimi miestuose ir rajonuose.

Frontas, kurio platformoje buvo nepriklausomybė, Rygoje laimėjo daugiau negu pusę balsų. O Rygos apylinkėse Frontas laimėjo nuo 55 iki 70% balsų. Estijos Liaudies Frontas taip pat laimėjo didesnę balsų skaičių negu praėjusiose rinkimuose. Galutiniai duomenys bus žinomi šį savaitgalį. Nežinant, kad šiuose rinkimuose nebuvo daug reikšmės skiriama politiniam krašto sprendimui, tačiau tai parodo tų dviejų respublikų nusiteikimą, kokie bus rinkimai kovo 18 d.

Ženklas Maskvai

Rinkimai buvo įvykdyti išvakarėse prieš susirenkant

Žydas — vokiečių komunistų vadas

Rytų Berlynas. — Naujoju Rytų Vokietijos Komunistų partijos vadu buvo išrinktas 95,3% balsų dauguma 41 metų teisininkas Gregor Gysi.

Jis yra žydų kilmės komunistas, kurio tėvas buvo pabėgęs iš nacių Vokietijos. Vėliau tėvas grįžo atgal į Berlyną ir čia buvo

Naujasis vokiečių Komunistų partijos viršininkas Gregor Gysi, kuris pasisakė už laisvų rinkimų ir didesnes reformas Rytų Vokietijoje.

Religinių reikalų sekretoriumi iki 1980 metų. Būdamas advokatu, jis kelių sykų gynė vokiečių disidentų bylas ir buvo Naujojo Forumo gynėju. Jis pasisakė nutraukiant visus ryšius su stalinizmu ir jungiant tradiciją su socialine demokratija ir komunizmu. Pirmą kartą jis kalbėjo lapkričio 4 d. demonstracijoje ir nuo to laiko visą laiką reikalavo reformų, ir kai partijos vadovybė pasitraukė, jis buvo išrinktas į komitetą, kuris turėjo rekomenduoti naują partijos vadovybę. Gysi yra geras kalbėtojas. Tik jo tėvas, gydytojas, buvo žydas, o motina buvo ne žydė. Jis liepos mėnesį buvo susitikęs su buvusiu partijos vadu Krenzu ir ragino jį skubiai daryti reformas. „Bet jis tik klausėsi ir nieko nesakė“, pasakojo Gregor Gysi, kai buvo išrinktas toms pareigoms. Rytų Vokietijos Komunistų partijos kongresas sudaro 3,500 narių. Dresdeno partijos vadas komunistas Hans Modrow yra dabartinis Rytų Vokietijos ministras pirmininkas, pasisakęs už greitas reformas.

— **Londonė** esąs Graikijos karalius Konstantinas XII sakosi noris grįžti į Graikiją, bet ne kaip karalius, o kaip „graikis patriotas“ ir savo krašto pilietis.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Gorbačiovas** buvo pasiuntęs partijos ideologą Medvedevą į Lietuvą, kad perkaltėtų partijos vadus nebalsuoti už šeštojo straipsnio panaikinimą, nes tai pakenkia visai partijai Sovietų Sąjungoje. Jis sugrįžo nieko nelaimėjęs. Kaip „Christian Science Monitor“ laikraštis gruodžio 11 d. rašo, Algirdas Brazauskas atsakė, kad kito kelio nėra, jei norima išgelbėti Lietuvoje Komunistų partiją.

— **Čekoslovakijos** prezidento rinkimai bus gruodžio 24 d. Visos opozicijos partijos sutarė, kad naujasis prezidentas turi būti ne komunistas. Todėl Aleksandro Dubčekas kandidatūra atpuola. Piliečių Forumas ir kitos grupės šiuo metu kalba, kad geriausias kandidatas būtų rašytojas Václavas Havelis, disidentas, daug kartų kalintas ir nuosirdžiai kovojęs už demokratinę Čekoslovakiją.

— **Bulgarijoje** naujasis Komunistų vadas Petar Mladenov pasiūlė, kad gegužės mėnesį būtų laisvi rinkimai ir pašalintas anas straipsnis iš Konstitucijos, kad tik partija turi vadovaujančią rolę. Eo-Glasnost organizacija buvo užregistruota kaip legaliai veikianti organizacija, galinti dalyvauti laisvai rinkimuose.

— **Lietuvoje** garsiai kalbama, kad Lietuvos Komunistų partija galinti persiorganizuoti ir pasivadinti kitu pavadinimu, pavyzdžiui socialdemokratų partija ar dar kaip nors kitaip, kaip dabar pasivadina partijos Rytų Europoje, rašo „Christian Science Monitor“.

— **Centro Amerikos** prezidentai, baigdami savo pasitarimus Costa Rikoje, nutarė reikalauti, kad būtų nutraukta parama Amerikos remiamiesiems Contras ir kairiesiems Salvadoro sukileliams.

— **Amerikos** ir Sovietų derybininkai pradėjo vakar naujus pasitarimus grūdų sutarties klausimu, nes sovietai nori pirkti didelį kiekį grūdų.

— **Bulgarijos** Komunistų partija pasmerkė Sovietų Sąjungos invaziją 1968 metais į Čekoslovakiją, kurią ji atliko Varšuvos pakto vardu.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Gorbačiovas neleido diskusijų

Partijos diktatas tebegalioja

Maskva. — Sovietų parlamentas savo sesijos patį pirmą dieną nubalsavo 1,139 balsais nesvarstyti šeštojo straipsnio panaikinimo dabar ir dar palikti Komunistų partijai vyresniškumo teises. Prieš, tai yra už straipsnio svarstymą ir aišku už jo Konstitucijoje išbraukimą, balsavo 839 deputatai, 56 susilaikė.

Prieš tai įvyko piktos debatai tarp Gorbačiovo ir Sacharovo. Gorbačiovas iš pat pradžių, kaip rašo užsienio žurnalistai, atrodė užtikrintas balsavimu, bet kai daug deputatų pareiškė norą kalbėti tuo klausimu, o ypač iš Baltijos respublikų, Sovietų prezidentas, kuris pirmininkavo šiai sesijai, darėsi nervingas ir pradėjo pykti. „Jei mes norime eiti tuo keliu, ir aš nieko nekaltinu, tiesiog diskutuoti tą klausimą ir leisti tuo klausimu diskusijas, neatsižvelgiant į viešąją opiniją... mes padarytume rimtą klaidą“, sakė jis.

Nutraukė Sacharovo žodį

Tada Sacharovas atėjo prie mikrofono ir pasiūlė visam kongresui aptarti pakeitimus nuosavybės ir partijų pluralizmo klausimais. „Tą nebus“, tuoj atsakė Gorbačiovas. Ir kai Sacharovas pradėjo kalbėti apie šeštąjį Konstitucijos straipsnį,

prezidentas, stovėdamas prie kito mikrofono, Sacharovą nutraukė, pasakydamas jam „Dėkui“ ir išjungdamas mikrofoną.

Sacharovo pasiūlymas supykino Gorbačiovą, kadangi jis savo pasiūlyme pareiškė, jog reikia diskutuoti ne tik partijos diktatą, bet ir visus straipsnius, kad būtų priimti įstatymai žemės paveldėjimo klausimu, kad ūkininkai savo žemę galėtų perleisti savo vaikams ir kad būtų įvesta privati nuosavybė. Gorbačiovas pasakė jam, kad nei jis, nei visi kiti nežino kaip tai padaryti ir kuriuos straipsnius išmesti, o kuriuos palikti.

Bet labiausiai Gorbačiovas supykino, kai Sacharovas parodė glėbį telegramų, kuriuose reikalaujama pakeisti partijos statusą ir padaryti ją lygia su kitomis partijomis. „Atėkite čia ir aš jums parodysiu pilnas paktes telegramų, kurios palaiko šęstąjį straipsnį“, atsakė prez. Gorbačiovas, „nemanipuluokime viešosios opinijos“. Po to Gorbačiovas leido balsuoti.

Gorbačiovas ir partijos kiti vadai pasisakė, kad 6 straipsnis gali būti pakeistas, bet tik kartu su kitomis Konstitucijos reformomis. „Pravda“ po to parašė, kad partija prie šių reformų sugrįžti kitame partijos kongrese, kuris bus 1990 metų spalio mėnesį.

Gorbačiovas pasakė galįs pasitraukti

Maskva. — AP žinių agentūra tuoj paskelbė žinią iš Sovietų Komunistų partijos Centro komiteto posėdžio praėjusį šeštadienį, jog Gorbačiovas išspėjo partijos vadus, kad jie gali prarasti valdžią taip pat kaip ir Rytų bloko partijos, jei jie greitai nespręs vidaus ekonominių problemų. Šią žinią sekmadienį paskelbė ir „Tasso“ agentūra.

Ambasadorių pasitarimas

Berlynas. — Amerikos, Britanijos, Prancūzijos ir Sovietų Sąjungos ambasadoriai vakar susitiko apvarstyti greitai besikeičiančią situaciją tarp Rytų ir Vakarų Vokietijų. Toks pasitarimas įvyko pirmą kartą po 17 metų tuo metu, kai abi Vokietijos pradėjo praktiškus žingsnius politiniam ir socialiniam susijungimui, nors juos tebesaisto legalūs techniški straipsniai, kuriuos, kaip sako diplomatai, vokiečiai ignoruoja. Panašius pasitarimus jau buvo pasiūlęs prez. Reaganas, kai jis lankėsi 1987 m. Berlyne. Šeštadienį Rytų Vokietijos komunistai savo nauju vadu išrinko Gregor Gysi. Naujasis Forumas — vokiečių sąjūdis reikalauja naujos konstitucijos ir laisvų rinkimų, kurie numatyti gegužės 8 d. I Berlyną atvyko Valstybės sekretorius James Bakeris III, bet ambasadorių pasitarime nedalyvavo.

KALENDORIUS

Gruodžio 14 d.: Fortunatas, Alfredas, Eutropija, Aimis, Kintvilė, Tarvainis, Žvangutė.

Gruodžio 15 d.: Celinus, Kristijona, Gaudenė, Justas, Nina.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:09, leidžiasi 4:20. Temperatūra dieną 16 l., naktį -6 l.

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

VIDURIO AMERIKOS APYGARDOS LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS

Šeštadienį, gruodžio 16-tą Chicagoje šaukiamas Vidurio Amerikos Lietuvos Vyčių suvažiavimas. Pradžią — 2 val. po pietų Šv. Jurgio parapijos salėje, Bridgeporte (netoli 32-ros ir Lietuvos gatvių sankryžos). Globos toje parapijoje vykiant 16-ta kuopa.

Visi apygardos kuopų nariai kviečiami suvažiavime dalyvauti. Bus sprendžiami Vasario 16-tos proga ruošiamo „Lietuvos prisiminimų“ banketo rengimo klausimai ir ateinančių metų veikla.

LIETUVOS VYČIŲ ŠOKĖJAI

Šiais metais Lietuvos Vyčių šokėjai vėl pasirodė „Christmas Around the World“ programoje Chicagos miesto Mokslo ir Pramonės muziejuje. Jau daug metų mūsų organizacijos šokėjai atlieka įvairių ir žiūrovus stebinančių programų lietuviams skirtose pasirodymų dienoje. Šiais metais tai įvyko sekmadienį, gruodžio 10-tą dieną, 7:30 val. vakare.

MARQUETTE PARKO VYČIAI

Lietuvos Vyčių 112-os kuopos susirinkimas įvyks antradienį, sausio 16 d., 8 val. vak. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Šiame susirinkime dalyviams bus pristatyta Lietuvos vyčių veikla, rašyti laiškas, kuriuos išsiųsime įvairioms valdžios pareigūnams, raginant juos remti Lietuvos reikalus. Laiškų rašymas gal ir neskamba kaip labai idomi užsiėmimas, tačiau iš patyrimo žinome, kad tuo laimim pozityvius rezultatus. Rašyti laiškus yra vienas būdas dalyvauti dabartinėje veikloje, kuri kasdien labai keičia Lietuvos veidą.

Tikimės, kad daug narių dalyvaus šiame sausio mėnesio susirinkime.

VYČIŲ CHORO VAKARIENĖ IR ŠOKIAI

Lietuvos Vyčių choro metinė vakarienė su šokiais įvyks šeštadienį, sausio 14 d., 12:30 val. p.p. Dievo Apvaizdos parapijos salėje bus reta proga susipažinti su trijulės Vilniaus menininkų.

Lietuvos konservatorijos profesorius Vaclovas Daunoras, bosas, ilgametis Vilniaus operos solistas, Toulouzas „Grand Prix“ laureatas, dainavęs Milano La Scala teatre ir kitose žymiausių teatrų koncertuose salėse Europoje ir Šiaurės Amerikoje. Detroito solisto programoje girdesite arijas iš įvairių operų, pasaulinių bei lietuvių kompozitorių kūrinių.

Su juo kartu atvyksta taip pat Lietuvos konservatorijos docentas Robertas Bekionis,

tadienį, sausio 13 d., Šaulių salėje (2417 West 43rd Street). Už labai prieinamą penkiolikos dolerių auką, dalyviai bus pavaišinti skania karšta vakariene ir šaltais užkandžiais, palinksminči choro atliekama programa, šokiais ir t.t. Vietas galima užsisakyti skambinant rengimo komiteto pirmininkui Rob Martin, tel. (312) 890-1550, choro pirm. Estelle Rogers tel. (312) 925-3948, arba bet kuriam choristui.

112-TOS KUOPOS KALĖDINIS BALIUS

Gamta pradeda gaubtis kalėdine nuotaika, netrukus ir mes pradėsime švesti, pradedant gruodžio mėnesio susirinkimu, kurio metu įvyks kalėdinis balius. Šiais metais bus įvairiau. Vietoje įprastinio balaus parapijos salėje, švęsime restorane.

Antradienį, gruodžio 19 d., susirinkime „Dainos“ restorane (71-mos ir Washtenaw gatvių sankryža). Punktualiai 7:00 val. vakare įvyks trumpas susirinkimas, po kurio 8:00 valandą prasidės vakarienė su gaidiniais gerimais. Bus muzikos, kalėdinių giesmių giedojimas ir kt.

Būtina rezervuoti šiam pokyliui vietas iš anksto. Tai galima padaryti paskambinus Julijai Zakarkienei tel. (312) 434-7785. Po gruodžio 15-tos dienos rezervacijos nebebus priimamos. Nariams vieta — penki doleriai, o svečiams — aštuoni. Naujoji finansų sekretorė Marija Juzėnaitė kviečia narius iki tos datos susimokėti nario mokesį. Jį galima pasiūsti jai adresu: 4613 West 102nd St., Oak Lawn, IL 60453. Bus galima susimokėti ir šiame kalėdiniame baliuje.

NAUJA CHICAGOS 36-TOS KUOPOS VALDYBA

Sveikiname naujai išrinktą Lietuvos Vyčių 36-tos kuopos valdybą!

Ją sudaro mūsų kapelionas kun. Fabijonas Kireilis, pirmininkė Evelyn Ozelis, pirmasis vicepirm. Ray Wertelka, 2-ji vicepirm. Marija Kintčiuvienė, 3-čioji vicepirm. Sabina Henson, protokolų sekretorė Pranė

Urnazus, finansų sekr. Val Vilunas, išdėstymas Jozas Martikonis, susirašinėjimų sekr. Lorraine Baginski, tvarkdariai Pranas Grigalunas, Vytautas Dijokas ir Morkus Kinčius, bei patikėtiniai Antanas Stakėnas, Vincentas Samaška, bei Irena Norushis.

Sveikiname Vidurio Amerikos apygardos valdybą išrinktus E. Ozelis, einančią pirmosios vicepirm. pareigas, ir tvarkdary J. Martikonį.

ATLANTO PAKRAŠTYS

Sprendžiant iš dalyvių skaičiaus rugsėjo mėnesio New Haveno 50-tos Lietuvos Vyčių kuopos susirinkime viliamasi, jog mūsų organizacijos dvasia persiima daugiau ir daugiau žmonių.

Aštuoni nariai dalyvavo Chicagoje vykusiame Visuotiniame seime: Izabelė ir Pranas Peterson, Ona Meskins, Elena Medley, Teresė Mehringer, Nellie Ericson, Magdalena Cronin ir Marija Geipel. Eleonora Dapkus ir Karolis Zaremsky, kuris buvo nustebintas pirmajais Chicago lietuvių visuomenės išpučiais. Kitiems dalyviams taip pat trūko žodžių apibūdinti išpučius iš gerai organizuoto suvažiavimo.

Pranas Peterson buvo išrinktas Centro valdybos išdėstymo, o Onai Meskins buvo suteiktas Ketvirtasis Vyčių laipsnis. Seime buvo pagerbtas Al Gedrim, kuris mūsų kuopai užtarnavo trečią vietą narių verbavimo įvairių konkurse. Sveikiname!

Naujosios Anglijos apygardos suvažiavimas įvyko Athol mieste rugsėjo 17-tą dieną. Mūsų kuopai atstovavo patikėtinis P. Peterson, Audronė Toole ir Bernice Barille. A. Toole šiame seime buvo suteiktas Trečiasis laipsnis, o B. Barille — Ketvirtasis. Taip pat sveikiname!

Metinis Lietuvos Vyčių piknikas vėl buvo surengtas Fort Hale parke. Kunigas Facciato dalyvavo su kun. Karaliumi ir juodu laimėjo „bocci“ turnyrą. Visi džiaugėsi A. Gedrim darbu pikniko organizavime.

Vyčiai dalyvavo Raccoon klubo festivalyje Durham mieste. Marijona Meshako organizavo Vyčių dalyvavimą, o darbo buvo nemažai.

Labutis naujiems nariams Tarai Taragowski bei Benediktui ir Marci Milinskiams. O ponas Fleming sveikiname vedybinio gyvenimo 50-metų švenčiančius.

HB

NEW YORKO VYČIAI

Sekmadienį, spalio 1-mą dieną, Riverhead miesto 152-ros Lietuvos Vyčių kuopos nariai dalyvavo Vidurio Atlanto apygardos suvažiavime Šv. Petro ir Povilo parapijoje Elizabeth, New Jersey. Globėja 52-roji kuopa, puikiai atliko paruošiamuosius darbus, todėl ir seimo darbas sklandžiai praėjo.

Šiame seime buvęs mūsų kuopos pirmininkas Jonas Sakal buvo išrinktas apygardos pirmuoju vicepirm. Taip pat nariai Mykolas Žukas ir Fred Lucka pranešė apie Chicagoje įvykusį Visuotinį suvažiavimą. Išsamūs jų pranešimai aptarė socialinius bei organizacinius klausimus bei įvykius.

Spalio 8-tą įvyko 152-ros kuopos susirinkimas, po kurio įvyko dešrelių pietūs.

Žiemai ir metų pabaigai artėjant, kuopos nariai surengė metinį kalėdinį balių. Jis įvyko sekmadienį, gruodžio 3-čią dieną, Riverhead mieste.

Tom Tarmey

Visas šiame skirnyje atspausdintas žinias iš anglų kalbos vertė Aleksandras Pakalniškis Jr.

V. P.

Seattle Liet. Bendruomenės apylinkės pirm. Ina Bertulytė-Bray su vyru Jim, Lietuvos irklotojų Seattle viešnamio metu atšventę vedybinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Ta proga irklotojai juos apdovanojo lietuviškais juostomis.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS

Devintas tomas jau mūsų rankose

RŪTA KLEVA
VIDŽIŪNIENĖ

Šiais išpučiais permainų metais šventiškai pasipuošęs naujasis Kronikų leidinys jau pasiekė mūsų namus. Viršelyje matome dail. ses. Mercedes subtiliai simbolišką kard. Vincento Sladkevčiaus atvaizdą Vilniaus katedros ir prie jos susirinkusių minių fone.

Šis LKB Kronikų tomas prasmingai dedikuojamas mūsų Vilniaus katedros sugrąžinimui. Pirmame puslapyje matome ir dabartinį tikinčiųjų ganytoją, tremtyje praleidusį net 28 metus, arkivyskupą Julijoną Steponavičių, kurį įžangoje pristato mums irgi tremtinys kun. Alfonsas Svarinskas. Reikia visa širdimi sutikti su jo tvirtinimu, kad katedros grąžinimo džiaugiasi visa Lietuva. Smagu buvo ir man stovėti prieš keletą savaičių šios nesunaikinamos šventovės prieangyje.

Didžioji knygos įžanga skiriama pačiai katedrai, jos jaudinančiai istorijai, kuri, sakoma, prasidėjo net keturiolikame šimtmetyje, o gal dar ir anksčiau. Kasinėjimuose po daugelio gaisrų ir atstatymų randame įrodymus, kad lietuvių troškimas tikėti į visagalią Kūrėją nesulaužomai buvo jo sieloje visais laikais, tą įrodo senovės šventyklų iškasenos ir žmonių gyvenimo būdas. Ši puikų knygos įvadą parašė Jonas Dainauskas. Pereinant prie LB Kronikos istorijos seka išsamus Vytauto Skuodžio straipsnis. Kad toji tada bevilniškai tautos istorijos laikotarpyje atsiradusi ir kovojanti tautą stiprinanti Kronika atliko milžinišką darbą, dar aiškiau matome šiandien.

Kronikos — tai istorinis mūsų tautos paminklas, kuris gal labiausiai bus vertinamas ateinančių kartų, kurios, reikia tikėtis, gyvens jau žmogaus teisės gerbiančiais laikais. Sunku, skaitant šiuos mūsų tautiečių pergyvenimus, suprasti tirono bei užkariautojo įsakymus taip akiai ir įsitikinčiai vykdančius mūsų pačių tautos vaikus, kai šie vykdė svetimų, mums jėga primestų konstitucijų nuostatus, tiesiog pasigardžiuodami keldami ranką ir ginklą prieš beginklius tėvynianius.

Ypač vėl iškyla šlykštus P. Anilionio paveikslas. Štai ištrauka iš jo istorikos dėl nepilnamečių religinio mokymo organizavimo, psl. 245.

„Kultū įsakymų laikymosi kontrolės komisijos prie miestų, rajonų vykdomųjų komitetų kasmet išaiškina faktų, kad kai kurie katalikų kunigai arba viešniaujančios moterys, organizuodami nepilnamečių religinio mokymo užsiėmimus, grubiai pažeidžia tarybinius įstatymus. Kuomet komisijos nariai pareikalavo įleisti juos į maldos namus, klebonas, grubiai elgėsi, stūmė atvykusius pro duris, įžeidinėjo juos. Per septyniolika metų, surinktu net iš kaimyninių rajonų, Molėtų parapijos bažnyčioje užrakintas religijos tos religinės bendruomenės vikaras kun. Juozas Kaminskis ir jo padėjėjas Stasė Rokaitė. Užsiėmimai vyko dalyvaujant klebonui, dargi dekanui Ignui Milašui. Štai kokią pavyzdį rodo klebonas jaunam kunigui! Nepilnamečių religinio mokymo organizatoriai, išskyrus tėvus, gali būti baudžiami ir pagal LTSR baudžiamojo kodekso 143 straipsnį“.

Šiame Kronikų leidinyje randame labai daug informacijos. Pradedant Kronikos Nr. 68, einame per tuos kryžiaus kelius, kuriuos nešė tyliai visa tauta, o ypač keliantieji balsą drąsiai, nepasiduodami ir vis ieškantys teisybės. Čia randam šiandien mums visiems žinomas tremtinių pavardes ir smulkius jų gyvenimo aprašymus. Juoką kelia, kai Petkus, Terleckas ir kiti tų laikų spaudos vadinami bailiais. Bailio vardą, deja, mes kitaip suprantame ir taikytume tiems, kurie skelbiasi esą „tiesos tarnyboje“... ateizmui.

Kad tokioje atmosferoje vis naujai atsirasdavo žmonių, kurie leido vaikus mokytis katekizmo, veržtis į kunigystę, platinti religinę spaudą ir už tai kentėti Sibire, šių laikų patogiai ir laisvai Vakaruose gyvenančiam žmogui sunku net suprasti. O kad visi tada būtume išbėge, kur šiandien būtų Lietuva?

Suskauda širdį skaitant apie pakelėse išverčiamus mūsų dievdidrių gražiuosius kryžius. Valdžios pareigūnas Tvirbutas aiškina: „Kryžių laikas praėjo ir niekada nebegrįš. Tarybų

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytos adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimekejys.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

valdžia bus amžinai“ psl. 98. Tikiosi, kad tas Tarvydas mato, kas šiandien vyksta pasaulyje. O gal apmainė kailį, kaip chameleonas?

Kai Kronikose randame ilgus sąrašus daug iškentėjusių kunigų, idealistiškai ir nesvyruojančiai stojančių ir iškeltujančių ir sunaikintų vietą, truputį darosi neįtikėtina, žiūrint į mūsų išeivijos kunigijos atsiėmimą ir pobūdį, kai net Kūčių vakarienei už parapijos salės panaudojimą reikalaujama stambių sumų. Kuriam tikslui ji jas statė?

LB Kronikų knyga baigiama Krikščionybės 600 metų jubilėjaus minėjimu Palesoje, Gudijoje.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS, IR ODOS CHIRURGIJA
(Agliai nuimami kabinetai)
Priklauso Holy Cross ir Christ Iginonėms
2434 W. 71 Street, Chicago,
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6561
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Ne chirurginės išsiskyrimų venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KIDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetai perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5532
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinus
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts., Ill. Ktv. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabinetai perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DETROITO ŽINIOS

TRYS LIETUVOS MENININKAI DETROITE

1990 metų pradžioje, sekmadienį, sausio 14 d., 12:30 val. p.p. Dievo Apvaizdos parapijos salėje bus reta proga susipažinti su trijulės Vilniaus menininkų.

Lietuvos konservatorijos profesorius Vaclovas Daunoras, bosas, ilgametis Vilniaus operos solistas, Toulouzas „Grand Prix“ laureatas, dainavęs Milano La Scala teatre ir kitose žymiausių teatrų koncertuose salėse Europoje ir Šiaurės Amerikoje. Detroito solisto programoje girdesite arijas iš įvairių operų, pasaulinių bei lietuvių kompozitorių kūrinių.

Su juo kartu atvyksta taip pat Lietuvos konservatorijos docentas Robertas Bekionis,

pianistas, M. K. Čiurlionio vardo konkurso laureatas. Jis aktyviai reiškiasi kaip pianino solistas ir akompaniatorius Lietuvoje ir už jos ribų.

Valstybinio Jaunimo teatro aktorius Algirdas Grašys 1988 m. lankėsi Amerikoje to paties teatro gastroliu Houston ir Chicago tarptautinio festivalio metu. Lietuvoje jis yra plačiai žinomas kaip linksmų istorijų pasakotojas, humoristas, Pupų Dėdės tradicijos tęsėjas.

Šį koncertą, kuris bus dainos, muzikos ir dailiojo žodžio įvykis, rengia Lietuvių Fondas. Jei iš šio renginio liks keli doleriai, tai jie eis šiai institucijai, kuri jau daug metų stipriai remiama Detroito ir jo apylinkių lietuvių, institucijų, kurios tikslas yra remti išeivijos bei prisikeliančios tautos pastangas.

EKONOMINĖS UŽMAČIOS

Ieškodami ekonominio išsivystymo, sovietai klabena Vakarų tarptautinių finansinių institucijų duris. Tačiau vienoje svarbiausiųjų (Tarptautiniame Piniginiame Fonde — TPF) didžiausią balsą turinčios JAV es nenori Sovietų Sąjungai duoti narystės. Daugumas ekspertų numato, kad sovietų narystė ar formalūs ryšiai su tokiomis institucijomis kaip TPF-as, Pasaulio Bankas, Generalinė Sutartis dėl Tarifų ir Prekybos (GSTP) ar regioninės ekonominio vystymosi organizacijos tebėra dar už kelių metų. Bet greitai vykstantys pasikeitimai Sovietų Sąjungoje sukelė didelį interesą šiuo klausimu tiek valdžios ekonomistų tarpe, tiek ir nevaldiškose ekonominio analizavimo ir planavimo įstaigose.

JAV Kongreso tyrinėjimų biuro ekonomistas John Hardt ir Sheila Heslin šimet išleistoje savo studijoje rašo: „Sovietų Sąjunga tebelieka priešiška didgalybė, turinti didelę ekonominę, ir dėl to ji turėtų didesni svorį negu bet kuri kita valstybė, įstojusi į Vakarų ekonomines organizacijas po jų įsikūrimo“. (TPF-e didžiausią balsų skaičių turi JAV-es — 19.38%; kiti kraštai ir jų balsų dalis eina šia tvarka: Jungtinė Karalystė — 6.87%; Vokietija — 6.0%; Japonija — 4.69%; Kanada — 3.26%. Dešimt Europos Ekonominės Bendruomenės kraštų pasidalina 16.57% balsų, o likusius 42.73% balsų pasidalina dar 137 kiti kraštai, priklausantys TPF-ai.)

Jei Sovietų Sąjunga įstotų dabar pagal dabartines naujų narių įstojimo taisykles, dėl savo dydžio ji gautų 6% balsų — taigi iš paskirų kraštų turėtų antrą vietą balsų dauguma, atitinkamai sumažindama kitų kraštų balsų procentus. Tuo ji įsigytų didelį svorį pasaulinėje prekyboje ir finansuose.

Š.m. liepos 14 d. Gorbachiovas pats pasiuntė laišką Paryžiuje susitikinčiai „Septynių Grupės“ ekonominių viršūnių konferencijai, kuriame jis rašė: „Mūsų perestroika yra neatskiriama nuo mūsų ekonominės politikos, kuri siekia mūsų pilno dalyvavimo pasaulinėje ekonomikoje... Atidarymas tokio dydžio rinkos, kaip Sovietų Sąjunga, tegali būti pasauliui i nauda“. Laiške jis šaukė didesnę koordinacijos ir bendradarbiavimo įvairiose plotmėse tarp Rytų ir Vakarų. Rugsejo mėnesį vykusiam susitikime tarp JAV Valstybės sekretoriaus Bakerio ir Sovietų užsienio ministro Ševardnadzės Jackson Hole, Wyoming, pastarasis išreiškė norą „aktyviai dalyvauti TPF-e ir Pasaulio Banko darbuose, nes esame įsitikinę, kad mūsų bendradarbiavimas su jais, kaip ir su GSTP ir Jungtinių Tautų Maisto ir Agrikultūros organizacijoje bus naudingas visai tautų bendruomenei“. Tai buvo pirmas kartas, kad to rango sovietų pareigūnas išreiškė tokį norą.

Sovietai prieš metus pradėjo studijuoti galimybes įstoti į šias organizacijas, bet tada sovietiniams vadams labiau rūpėjo sužinoti, kiek jų tarptautinis statusas pakiltų nuo narystės, bet jie baiminosi su naryste susijusių atsakomybių ir išlaidų. Birželio mėnesį TPF-o pareigūnai buvo pakviesti dalyvauti tarptautinėje piniginiame konferencijoje, vykstančioje Maskvoje, ir lankytis Sov. Sąjungos Valstybiniame banke. Bet JAV-ių pozicija tebėra, kad prieš būdama priimta į Vakarų ekonomines organizacijas, Sovietų Sąjunga „turi pereiti ilgą,

nemalonų politinio ir ekonominio persitvarkymo laikotarpį“.

Kaip rašo David Francis *The Christian Science Monitor* laikraštyje, jei sovietai nori įstoti į šias organizacijas, jie turės pasikeisti kai kuriuos ekonominius duomenis, kuriuos jie dabar laiko valstybine paslaptimi, k.t. savo aukso rezervų kiekį ir kitą turimą tarptautinėje piniginiame rinkoje, bei sumą valstybės skolų iš Valstybinio banko. Taip pat turės pranešti savo užsienio skolų sumą, bei metinių importų ir eksportų sumas (imtinai ir aukso), bei nacionalinio produktingumo statistikas. Be to, turėtų pasiūlyti rublio keitimo santykį ir tą santykį ekonominiai pateisinti.

Norint priklausyti Pasaulio Bankui, narystė TPF-e yra reikalinga. Bet Washingtono dirbantis tarptautinės ekonomikos žinovas Richard Feinberg mano, kad Sov. Sąjunga nebus priimta, jei nebus prieita supratimo, kad ji bus neturtingiesiems nariams kraštams duodanti tauta, nors jos per capita bruto nacionalinis produktas ir pateisintų jos statusą kaip paskolas gaunantį kraštą.

Pagrindinė kliūtis Sovietų priėmimui į Vakarų ekonomines organizacijas tebėra politinė — gauti JAV-ių ir kitų pagrindinių pramoninių demokratijų sutikimą ją įsileisti.

Nors JAV pati viena savo balsais ir negali nulemti sovietų nepriėmimo, nemanoma, kad kiti JAV-ių sąjungininkai rizikuotų susilpninti TPF-o įtaką, paimdami skirtingą poziciją nuo JAV-ių turimos. Todėl nemanoma, kad Sovietų Sąjunga prašytų narystės TPF-e, iš anksto neturėdama užtikrinimų, kad JAV-es šį prašymą paremtų.

Viename raporte, kuris dabar paskleistas Maskvos ir Washingtono finansinėse įstaigose, R. Feinberg rašo, jog Vakarų pareigūnai dažnai pareiškia baimę, kad Sovietų Sąjunga, įstojusi, pradėtų organizuoti Vakarų demokratiškiems kraštams priešingas koalicijas, kurios trukdytų jų ekonominei veiklai, atsisakytų grąžinti gautas paskolas ir tų organizacijų įstaigas pripildytų sovietine ideologija operuojančiais pareigūnais. Jo supratimu, sovietai turėsiantys imtis įvairių pasitikejimų ugdančių priemonių, jei jie nori būti priimti į šias ekonomines organizacijas.

Dabar yra svarstoma galimybė Sovietų Sąjungai priimti į GSTP nare ar stebėtoja. Vienas Washingtono konsultantas, H. B. Malmgren, mano, kad Sovietų narystė šioje organizacijoje padėtų vakarietiškos ekonomikos įvedimui Sov. Sąjungoje, nes su naryste susijęs Sov. Sąjungos tarptautinio prestižo pakilimas padėtų įtikinti sekretorius, kad didesnis ekonominis bendradarbiavimas su Vakarais, Sovietų ekonominės statistikos viešas paskelbimas yra būtinas, jei norima, kad Sovietų Sąjunga būtų priimta į tarptautinę ekonominę bendruomenę.

Bet lietuviams kyla kitas klausimas. Sovietų Sąjungos ekonominis paveikslas bus vienos, jeigu jos sąstata figūruoja Pabaltijų valstybės ir kitoks be jų. Ekonomikos žinovai tebekalba apie „Sovietų Sąjungą“. Bet norint planuoti pasaulio ekonomiją 5 ar 10 metų į priekį, ar nereiktų jiems susipažinti su paskirų įvairių sovietinių respublikų tautiniu charakteriu produktyvumo atžvilgiu ir nebemanyti, kad rusai galės kitas tautas neribotam laikui ir toliau išnaudoti.

a. g.

AR VAKARAI IŠGELBĖS SOVIETŲ IMPERIJĄ

IGNAS MEDZIUKAS

Kai Stalinas, sulaužęs sutartį, 1940 m. birželio 15 d. pasiuntė Raudonosios armijos dalinius okupuoti taikingą Lietuvą prigužęjo daugybę žemės ūkio „specialistų“, kurie ruošė ilgiausias instrukcijas, kaip išmokyti ūkininkus, pavestus valstiečius, melžti karves, tręšti laukus, auginti kiaules. Ko tokia sistema nespėjo atlikti per pirmuosius sovietizacijos metus, ji įvykdė grįžus antrąją okupacijai 1944 ir vėlesniais metais. Tuo tik susmukdė prieš karą gražiai klestėjusį Lietuvos ūkį.

Socializmas, siekdamas žmogų išlaisvinti iš kapitalistinio išnaudojimo, nusavindamas gamybos įmones ir paskirdamas jų vadovais centro kontroliuojamus biurokratus, atima individualaus veikimo laisvę, padaro jos sistemos mašinerijos dalimi, dirguojama iš centro. Parazitiska biurokratija — neišvengiama socialistinio ūkio palydovė. Socialistinės sistemos biurokratija yra tartum gajai piktžolė, besiplečianti ir visas puses ir užgožianti geros rūšies žolę. Teisingai sakoma, kad keltiems ar penkiems dirbantiems Sovietų Sąjungoje tenka vienas biurokratas, kuris kaip koks tranas pats nedirba, bet instruktoja, kontroliuoja ir seka dirbančiuosius. Tokia centralizuota kontrolė turi didelę galią ir nėra jokių priemonių apsaugoti nuo piktnaudojimo.

Tai matydami Nikita Chruščiovas mėgino pramonę decentralizuoti, bet jis buvo pašalintas, jo įpėdiniai vėl grįžo prie senos sistemos. Vienas turistų, lankęsis Sovietų Sąjungoje, pasakoja, kad jis, norėdamas parduotuvėje nusipirkti suvenyrą, turėjęs stovėti trijose eilėse. Pirmiausia turėjo atsitioti eilėje daiktui nusipirkti. Gavęs pardavėjo sąskaitą, turėjo eiti prie kasos užmokėti pinigų. Gavęs kvitą vėl grįžo pas tą patį pardavėją prekę atsiimti. Tai nereikalingas laiko eikvojimas, kuris, mums gyvenant Amerikoje, visiškai nesuprantamas. Tai vis pasėmė biurokratinės socialistinės darbo organizacijos. Ne nuostabu, kad Sovietų Sąjunga ir tie kraštai, kuriems ji uždeda savo leteną, negali konkuruoti su Vakarų pasaulio valstybėmis.

Šiuo metu daugiau kaip 40 milijonų žmonių Sovietų Sąjungoje gyvena labai sunkiai. Viena turistų, lankęsis Sovietų Sąjungoje, pasakoja, kad jis, norėdamas parduotuvėje nusipirkti suvenyrą, turėjęs stovėti trijose eilėse. Pirmiausia turėjo atsitioti eilėje daiktui nusipirkti. Gavęs pardavėjo sąskaitą, turėjo eiti prie kasos užmokėti pinigų. Gavęs kvitą vėl grįžo pas tą patį pardavėją prekę atsiimti. Tai nereikalingas laiko eikvojimas, kuris, mums gyvenant Amerikoje, visiškai nesuprantamas. Tai vis pasėmė biurokratinės socialistinės darbo organizacijos. Ne nuostabu, kad Sovietų Sąjunga ir tie kraštai, kuriems ji uždeda savo leteną, negali konkuruoti su Vakarų pasaulio valstybėmis.

Šiuo metu daugiau kaip 40 milijonų žmonių Sovietų Sąjungoje gyvena labai sun-

kiose materialinėse sąlygose (žemiau oficialiai nustatytos skurdo ribos), turėdami tik apie 50 rublių mėnesinį pajamų. Infliacija dar pablogina šią padėtį, nes siekia beveik 10% per metus. Ir tai neturtėliams sudaro sunkią problemą pragyventi. Nedarbas, anksčiau beveik nežinomas reiškinys Sovietų Sąjungoje, dabar kai kuriose srityse viręs rimta problema. Kyšininkavimas ir spekuliacija — nuolatiniai reiškiniai.

Ko Gorbachiovas siekia ekonomijos pertvarkoje — tai vadina rinkos socializmas, tikriau sakant, mišinys socializmo ir laisvos rinkos. Ar šis kelias bus sėkmingas — parodys ateitis. Bet manoma, kad jau gali būti per vėlu, nebent Vakarai šoktų gelbėti imperiją, sukurdami kažką panašaus į Marshallio planą, kuris buvo sudarytas atstatyti Europą po antrojo pasaulinio karo.

Sovietų Sąjungos eiliniai piliečiai yra nustoję vilties ir kantrybės, laukdami, kada ekonominis gyvenimas pagerės, kaip buvo žadėjęs M. Gorbachiovas, prieš 5 metus ateidamas į valdžią. Žmonės laukia, kad Sovietų Sąjungos vadovybė turėtų parodyti, daugiau iniciatyvos vykdydama reformas, o ne tūpinti vietoje ir dairytis aplinkui. Masė vis labiau įsigali pesimizmas, skepticizmas ir cinizmas, kad nepaveiki komunistinė sistema negalinti pagerinti gyvenimo ir žadėta pertvarka apčiuopiamų rezultatų ekonomikoje dar lig šiol nepajėgė duoti. Daugumas iš viso abejoja, kad, jei persitvarkymas taip vyks, kaip ligi šio laiko, tai visų jokių pagerėjimų nesitikima. Kadangi komunistų partija turi krašto valdymo monopolį, tai visa atsakomybė už ekonominius sunkumus tenka partijai ir jos biurokratams.

Patsai Gorbachiovas pripažįsta, kad 1990 metais paaiškės jo reformų sėkmingumas. Šluobianti ekonomija išsukė krizę ir kitose srityse: politikoje, ideologijoje, etnini bei socialinėje sferose. Gorbachiovas yra pareiškęs, kad kliūtys įgyvendinti reformas yra daug didesnės, negu pradžioje buvo manyta, ir pati reforma turi būti radikalesnė. Gorbachiovo žodžiais, jis suprato pertvarkos esmę kaip socializmo ir visuo-

menės atsinaujinimą. Iešdami ekonominio išsivystymo, sovietai klabena Vakarų tarptautinių finansinių institucijų duris. Tačiau vienoje svarbiausiųjų (Tarptautiniame Piniginiame Fonde — TPF) didžiausią balsą turinčios JAV es nenori Sovietų Sąjungai duoti narystės. Daugumas ekspertų numato, kad sovietų narystė ar formalūs ryšiai su tokiomis institucijomis kaip TPF-as, Pasaulio Bankas, Generalinė Sutartis dėl Tarifų ir Prekybos (GSTP) ar regioninės ekonominio vystymosi organizacijos tebėra dar už kelių metų. Bet greitai vykstantys pasikeitimai Sovietų Sąjungoje sukelė didelį interesą šiuo klausimu tiek valdžios ekonomistų tarpe, tiek ir nevaldiškose ekonominio analizavimo ir planavimo įstaigose.

Ivesti pakeitimus politinės ir ekonominės sistemos, ugdytos per 70 metų, nėra lengva, nes kyla stipri opozicija iš partijos konservatorių ir biurokratų, kuriems patinka status quo, nes, įvykus pakeitimams, jie gali netekti savo privilegijų. Sakoma, kad opozicija iš radikaliųjų ir konservatorių dažnai verčia Gorbachiovą eiti į kompromisus ir tai trukdo įvykdyti jo numatytą programą. Tatjana Korigina, žymi Sovietų Sąjungos ekonomistė, sako, kad nėra aišku, ko iš tikrųjų Gorbachiovas siekia. Jeigu jis sako, jog neinas su konservatoriais, jis turėtų žmonėms paaiškinti, kodėl jis pasirenka jų pusę. Konservatoriai Gorbachiova kaltina ir įspėja, kad jis ardo sovietinę sistemą. Jie irgi reikalauja, kad jis pateiktų aiškų ateities planą, tiksliai nustatytą reformų ribas.

Išspręsti ekonomines problemas Gorbachiovas tikisi savo šešerių metų pereinama programa, kad palaipsniui centralizuotai planuojama sovietų ekonomija bus perversa į laisvos rinkos ekonomiką, įvedant paklausos ir pasiūlos metodus, įjungiant ir privačias verslaines bei kooperatyvus, konkuruojančius su valstybės įmonėmis.

Reaguodamas į tautinius respublikų reikalavimus, kurios buvo jėga įjungtos į sovietų sistemą, Gorbachiovas žada joms didesnę autonomiją ir galbūt nepriklausomybę. Pasireiškė neribotumas, jis nori sudaryti naują konstituciją, pagal kurią

būtų įvesta federalinė sistema su decentralizuota valdžia.

Greit įvyksiantieji rinkimai respublikose sudarys pagrindą politinėms reformoms ir sulaužys partijų biurokratijos monopolį. Kad nuramintų konservatyviųjų idealogines abejones, Gorbachiovas neseniai savo ilgame pasisakyme išdėstė savo politinių pakeitimų pažiūras, nurodydamas gaires, kuriomis reiktų vadovautis siekiant pertvarkos. Čia jis pabrėžė reikalingumą importuoti būtiną reikalingumą prekių, kovoti su nusikaltimais ir kriepti didesnę demesį į darbininkų nusiskundimus, tuo tikėdamasis atgauti prarastą pasitikėjimą.

Sovietų žymus ekonomistas Stanislav Šatelin įspėja, kad reformos gali sustoti ir nepavykti. Ir tai gali paaiškėti labai greitai. Jis sako, kad visos reformos, mėgintos nuo 1965 m., nepavyko. Jis aiškina, kad jos buvo izoliuotos nuo politinės sistemos, bet visa tai dabar jau pataisyta. Bet jis pastebi, kažin ar žmonių masės yra pasiruošusios, norinčios ir pajėgios vykdomas reformas sutikti. Čia ir yra svarbiausias klausimas ir raktas ar reformos pavyks ar ne. Tačiau, jei reformos nepavyktų, ar Gorbachiovas išsilaikys? Daugumas mano, kad jis turėtų išsilaikyti, nes tuo tarpu energingesnio ir lankstesnio už jį nėra.

JAV prezidentas George Bush, matydamas, kas vyksta Rytų Europoje, pareiškė, kad marksizmas yra pralaimėjęs, nes tie, kurie skelbė totalitarizmą, neįžūrėjo meilės laisvei, kuri iraišytų žmonių širdyse. Tačiau prezidentas yra linkęs prekyboje su Sovietais laikytis didžiausio palankumo dėsnio, nes jie pažadėję paleng-

vinti emigracijos sąlygas. Po Maltos susitikimo jis ragina ir kitus vakariečius padėti Gorbachiovui, kad jo reformos pavyktų. Daugelis vakariečių džiaugiasi tomis reformomis, tikėdami jo nuosirdumu. Bet yra visa tai priimančių su reikalingu atsargumu. Esant sunkiai ekonominei padėčiai krašte, nesu-prantama Sovietų parama Pietų Amerikoje, kurstant tenai neramumų židinius. Gorbachiovo autoritetą sumenkina jo tvirtinimas, kad Pabaltiję respublikos savo noru išsijungė į Sovietų Sąjungą, kai visas pasaulis žino, kad Raudonoji armija su Dekanazovu ir Vyšinskiu atnešė pabaltiję tautoms „laisvę“.

Yra manančių, kad Gorbachiovas yra labai gudrus politikas, kuriam tikslas pateisina priemones. Jis, būdamas Andropovo mokiny, ryžosi apsilankyti pas popiežių, kaip kadaise imperatorius Henrikas IV atgailojo prie Kanosos mūrų. Bert tuo tarpu nėra jokių tvirtesnių garantijų, kad staiga tos reformos nesustos ar nepakryps į kitą pusę, nes Sovietų Sąjunga tebėra vienos partijos valdoma, o Gorbachiovas, nors ir pasivadinęs prezidentu, yra diktatorius.

TĖVAS DAVĖ KEPENIS DUKRAI

Chicagos universitete padaryta jau antra labai sudėtinga operacija. Robert Jones, 20 m., davė savo dukrelei Sarinai, 15 mėnesių amžiaus, dalį savo kepenų. Operacija gerai pavyko. Mergaitė jau sirgo kelis mėnesius ir buvo žymiai silpnesnė už tą, kuriai anksčiau tokia operacija buvo padaryta.

Gerbiant Aleną Vileišytę Devenienę Grigaitienę jos 85-rių metų sukaktę. Iš kairės: Jonas Daugėla, A. Terleckas, dr. K. Bobelis, A. Grigaitienė ir P. Petkus.

VIDURNAKČIO SVEČIAS

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

4 Jūreivis baigė gerti antrą butelį. Nusišluostęs sudrėkusias lūpas, metęs žvilgsnį į laikrodį, pradėjo rinkti savo daiktus.

— Jūs sakėte, kad ieškote čia kažkokio žmogaus. Ar tai lietuvis? Gal aš jį pažįstu? — paklausė susidomėjęs Linas.

— A, taip. Tai lietuvis advokatas. Baras... Palauk, aš tuoj. — Iš kišenės išsitraukė storą piniginę. Kiek joje pasirausęs, surado pageltusią laikraščio iškarpa. Iš šoninės kišenaitės ištraukęs sidabriniais rėmeliais akinius, prisikišęs popierėlį artčiau veido, perskaitė: — Balse Baranauskas...

— Tai advokatas Balse Baranauskas! Jūs jį čia rasite. Jis yra našlys ir kartais pietauja mūsų restorane. Jį visi vietiniai lietuviai pažįsta. Jūs sakote, kad jis seniai jūsų ieško?

— Oi, seniai, labai seniai, mielas vaike. Ar nepyksti, kad vaiku vadinu?

— Ne, man vis vien, — šyptelėjo Linas, užrakindamas pinigų stalčių. Bet jis jau nebeskubėjo, pagautas smalsumo. — Galit vadinti kaip norit.

— Gerai, tai dar paklausk. Tai buvo daugiau kaip prieš dešimt metų. Mano tėvai jau buvo seniai mirę, o aš, kai mano laivas grįždavo į uostą, sustodavau Buenos Airėse. Turėjau mažą kambarėlį ten, kur daug lietuvių gyveno. Kiekvieną progą išnaudojau, kad girdėčiau lietuvišką žodį, kad kur nors susirastčiau koki

lietuvišką raštą ar knygelę. Mano laive tarnavo vienas lietuvis laivo virtuvėje. Tas mudviem padėjo nepamiršti savo tėvų kalbos. Taigi, prieš mėnesį grįžęs iš kelionės po tolimuosius rytus, patekau į vieno lietuvio laidotuves. Namuose buvo šermentys ir vaisės. Pamačiau viename kambaryje kampe ant žemės popierinę dėžę, prikristą senų laikraščių. Tai buvo lietuviški laikraščiai, kuriuos matyti, velionis rinko ir brangino, o naujieji Argentine gime jo vaikai viso to nevertino ir buvo pasirušę tuos laikraščius išmesti. Aš jų paprašiau, kad jie man tą dėžę atiduotų. O tų laikraščių buvo daug, kai kurie jau senesni negu dešimties metų. Skačiau juos visus išsisa mėnesį, kol pagaliau ir vėl turėjau grįžti į laivą. Man pagailo palikti dar neskaitytus, tai pasiėmiau su savim likusius ir nusigabenau į savo kajutę. Laive po darbo vis paskaitydavau po puslapį ir tais laikraščiais dalinausi su savo virtuvėje dirbančiu draugu. Skačiau kiekvieną žodį, kiekvieną raidę, sužinojau apie lietuvių gyvenimą Amerikoje ir sau pažadėjau bent vienas atostogas praleisti ten, kur tiek daug lietuvių gyvena. Baigdamas skaityti patį paskutinį to laikraščio numerį ko neįkričiau iš koto: viename skelbime manęs ieškojo kažkoks advokatas Amerikoje. Bet vis dar negalėjau keliauti į Ameriką, nes turėjau sutartį su laivu. Kalbu ir skaitau gerai lietuviškai, bet rašyti neįmokau, tai ir laukiau progos, kada galėsiu pats su juo pasimatyti. Po to išgyvenau daug nuotykių, ilgų kelionių, ir kuri laiką visa tai buvau pamiršęs. Bet kai atėjo laikas ir man eiti į poilsį, vėl viską atsiminiau, tik apgailejau, kad taip ilgai nieko nepadariau. O dabar atvažiauju, savo tarnybą laivuose baigęs. Jei tas advokatas mano reikalą jau pamiršo, prabėgus tiek daug metų, vis vien bus smagu pabūti tarp lietuvių Amerikoje.... Na tai

kas, — jis numojo ranka, užsimaukšlindamas savo kepurę. — Smalsumas mane varo. Bus smagu pamatyti lietuvių būrį, kartu pavalgyti pietus, pasikalbėti, susipažinti... Neturiu kur skubėti ir niekas manęs nelaukia. Dar norėčiau grįžti į savo laivą, bet manęs jau nebeįsisi. Sako, aš per senas. Laivo daktaras vis mano širdį tikrindavo ir kažką murmedavo. O ji vis dar plaka kaip plakusi.

— Kokia įdomi istorija, o jūs man atrodote sveikas ir stiprus, — atsiliepė Linas.

— Idomiau klausyti, negu pačiam išgyventi, mielas vaike. Ilgiau tavęs nenoriu užlaikyti, bet manau, kad dar susitiksime. Turiu gį tą Balį susirasti. Aš šitame mieste žadu kiek ilgiau pabūti, aplankyti lietuviškas parapijas, krautuves, nusipirkti knygų ir laikraščių. Kaip sakiau, niekas manęs Argentine nelaukia, o ir pačios nesusiradau, tai ir esu dabar niekam nereikalingas, kaip ta ant kranto išmesta negyva žuvis. — Jo balsas virptelėjo.

— Kaip jūs galite save lyginti su negyva žuvimi, — pasipiktinęs užprotestavo Linas.

— Daktarai sako, kad mano širdis jau seniai turėjo nebeplakti. Na, tiek to. O dabar mane išleisk, užrakink duris ir eik namo. — Svečias užsimetė savo kuprinę ant pečių ir pasuko durų link.

— Kur jūs eisite? — Linui staiga pagailo jūreivio, vidurnaktį klaidžiojančio svetimame mieste, nepažįstame krašte. — Jau po vidurnaktį, tai kaip jūs susirasite nakvynę? Gal aš galiu padėti?

— Aš angelškai susisėkau ir skaityti moku. Susirasiu. Juk čia didelis miestas, tai ir nakvynių negali pirmadienio vakare pritrūkti. O ar tu čia kas vakarą būni?

(Bus daugiau)

Daina (Petronytė) ir Virgilijus Kaspučiai

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA PIETINĖJE KALIFORNIOJE

Daug gražių, šaunių jaunuolių užaugino lietuviškoji Los Angeles vienišė. Nuo pat vaikystės vienintelė žinomų veikėjų Julijos ir Jono Petronių dukra Daina drauge su jais mokėsi lietuviškojo mokykloje, dirbo skautuose, šoko tautinius šokius. Bet nepasidaboję nė vieno. Jos akys ir širdis nukrypo į tolimą Detroitą ir iš ten Daina parsiviliojo į „užkurius“ vieną iš tvirtiausių to šalio krašto ažuolų — Virgilijų Kasputį. Spalio mėnesio septintą dieną jiedu gėlėse ir kaspinuose paskendusioji lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčioje visai Petronių ir Kaspučių giminei bei galybei draugų ir artimųjų atidžiai stebint, pamergė ir pabrolų pulko palydėti, sumainė žiedus ir širdis. Iškilmingas sutuoktinių apeigas atliko artimas Petronių šeimos draugas, Šv. Kazimiero parapijos patriarchas, klebonas emeritus prelatas Jonas Kučingis, ne tik savo palaiminimu, bet ir gražiais, jautriais žodžiais sutikdamas jaunąją porą, savo kalbą užbaigdamas šiais žodžiais: „Atverkite savo širdis vienas antram ir prašykite Dievo, kad jis priimtų jūsų širdies pažadus ir auką, kad susijungę santuokos ryšiais išaugotumėte savo širdies bendrumą ir meilę — ar varguos ar didausmuos per visas jūsų gyvenimo dienas. Visa kita yra Dievo rankoje. Jis nebus nejautus jūsų reikalavimų ir visą gyvenimą jus remis savo malone per šį moterystės sakramentą, kurį judu dabar ir priimsite“.

Sutuoktinių metu vargonais grojo jaunojo draugas iš Detroito Vidas Neverauskas, sidabrine trumpete brolio vestuvėms grojo Rimas Kasputis. Giedoję solo Los Angeles sol. Birutė Virgirdienė ir iš Chicago sol. Jonas Vaznelis. Duetus giedoję Vida Vilkiene iš Los Angeles ir Asta Jurgutytė iš Detroito ir Linas Polikaitis su Vida Vilkiene, abu iš Los Angeles. Iš bažnyčios jaunietis išėjo per palydos virš galvų iškeltų jusotų taka.

Vestuvių puota vyko garsiajame Pickwick-Burbank. Pirmiausia svečiai susirinko sode gerimams ir lengviems užkandžiams, o vakarui temstant su-

kviesti puošnion pokylių salėn vakarieniauti, kur jaunietė buvo sutikta abiejų tėvų su vyru, duona ir druska, ir prelatui Jonui Kučingui sukalbėjus invokacija, prie puikių vaišių ir gero šokių orkestro puotauta iki pirmos valandos nakties.

Abu jaunieji tautinių šokių entuziastingi šokėjai — Daina Los Angeles „Spindulio“ grupėje šoka nuo šešerių metų amžiaus, o Virgilijus — Detroito „Audinio“ šokių mokytojas. Todėl itin buvo įspūdinga matyti juodu grakščiai išsijungiantį Danguolės Varnienės suorganizuotus „Spindulio“ grupės apeiginius tautinius šokius.

Vestuvių puotoje dalyvavo apie 300 svečių, kurių tarpe iš toli atkeliavę buvo jaunojo tėvai Alfonsas ir Alė Kaspučiai iš Detroito, taip pat du broliai Edmundas ir Rimas su šeimomis ir sesuo Audra, dr. Leonas ir Irena Kriaučiūnai iš Chicago, Petronių gimnaziškai sol. Jonas ir Niuta Vazneliai iš Chicago, Jono Petronio gimnazijos laikų draugas Algis Didžiulis ir Laima iš Kolumbijos, gimnaziškai Jaunutis ir Jūratė Linertai iš Floridos, Dainos krikšto tėvas Justinas Radas iš Las Vegas, ir iš Los Angeles krikšto mama Salomeja Šakienė, Virgilijaus krikšto mama Virginija Gunderson. Dėl susilpnėjusios sveikatos Jonas Kasputis iš Connecticut negalėjo savo krikšto sūnaus vestuvėse dalyvauti, bet atsiuntė jauniems ypatingai vertingą dovaną.

Jaunieji susipažino prieš keletą metų bendrų draugų vestuvėse. Po to pradėjo vystytis „ilgų distancijų romanai“, kuris, štai, apsidainavo naujos lietuviškos šeimos sukūrimu. Abu jaunieji puikiai pasrūšė ne tik Amerikos, bet ir lietuviškam gyvenimui. Daina, baigusi Pietinės Kalifornijos universitetą Communications and Marketing, o Virgilijus — radaro inžinierius, dirbantis kariuomenės laivynui. Abu iš vaikystės išsijungę į lietuvišką veiklą nežada ir šeimą sukūrę nuo jos pasitraukti.

Ilgą ir laimingų metų Dainutei ir Virgiui!

Rūta Sakienė

JIS ĖJO PRASMINGU GYVENIMO KELIU

Dr. Leono Kriaučiūno 70 metų amžiaus sukakties proga

JURGIS JANUŠAITIS

Lietuviškosios išeivijos horizontuose daugelį metų savo auka, darbas, ryžtu ir pačiu gyvenimu šviečia šviesus žiburus — aktyvus visuomenininkas, didelės energijos ir sumanumo vyras dr. Leonas Kriaučiūnas. Neseniai jis atšventė savo 70 metų amžiaus sukaktį, taigi jau irgi įsikuria į brandesnio amžiaus darbininkų gretas.

Dr. Leonas Kriaučiūnas gimė 1919 m. lapkričio 28 d. Žynių kaime, Žaliosios vals. Vilkaviškio apskrityje, pavyzdinių ūkininkų šeimoje.

Tėvelių rūpestis buvo išmokyti vaikus. Tad ir Leonas pasuko mokslo keliu. Baigęs Vilkaviškio gimnaziją, 1940 m. įstojo į Veterinarijos akademiją ir ruošėsi veterinarijos gydytojo specialybei. Tačiau tėvynę ištinka didžioji nelemtis, bolševikų pirmoji okupacija, karas ir vėl raudonosios armijos grįžimas į Lietuvos naują okupaciją. Leonas priverstas nutraukti studijas ir drauge su tėveliais ir tūkstančiais tėvynainių išeina į nežinią, palikdamas gimtųjų namus, gražiai tvarkomą, pavyzdinę ūkį, neišsinešdami jokio turto, tik duonos riekę, tėvynės meilę ir viltį, kad dar sugrįš į pamiltą Suvalkiją.

Likimas lėmė ką kitą. Pokario metais dr. Leonas Kriaučiūnas neleidžia laiko veltui, bet stoja į Hannoverio aukštąją veterinarijos akademiją ir ją baigia daktaro laipsniu. Pagaliau atvyksta Amerikon ir, apsigyvenęs Chicagoje, Kriaučiūnų šeima pradeda naują gyvenimą.

Dr. Leonas Kriaučiūnas, turėdamas specialybę, Chicago priemiestyje atidaro savo mažųjų gyvulių ligoninę, verčiasi praktika, sąžiningu patarnavimu ir, kaip geras gydytojas, pelno žmonių pasitikėjimą, užtikrina sėkmingą praktiką, tuo pačiu ir savo šeimai gerą ekonominį gyvenimą.

Dr. Leonas Kriaučiūnas, iš prigimties ryžto, drąsos, sumanumo žmogus, nesitenkina gražių šokių gyvenimu, bet tuo jau pasuka ir į plačios lietuviškosios veiklos kelius. Jam yra prieš širdies Lietuvių Bendruomenės darbai. Ir čia jis randa plačią veiklos dirvą, keturias kadencijas išrenkamas į LB tarybą, kurioje ejo įvairias pareigas ir labai sėkmingai įvykdė LB Kultūros tarybos vėjų, vieną iš pirmųjų savo darbų. Ilgai prisiminime jo sėkmingai suruoštą Chicago miesto centre sovietų vykdomo lietuvių tautos genocido parodą, kurią atidarė Kongreso narys

Žurn. Jurgis Janušaitis pokalbyje su dr. Leonu Kriaučiūnu.

G. Fordas, vėliau tapęs JAV prezidentu.

Dr. Leonas Kriaučiūnas, besalyginis kovotojas prieš okupantą, už antikomunistinę veiklą buvo apdovanotas Bulgarijos nacionalinio fronto medaliu.

Kai JAV ir Kanados LB planavo didžiąsias tautinių šokių šventes, tai dr. Leonas Kriaučiūnas buvo pakviestas tokias šventes suruošti 1968 ir 1972 m. Čia jis pasirodė kaip didelio ryžto, drąsos visuomenininkas, gerai suruošęs šias šventes ir palikęs LB nemažą pelną.

Dr. Leonas Kriaučiūnas su aktyvia visuomenininke žmona Irena įsteigė Montessori vaikų namelius Chicago Marquette Parke. Jie pavadinti Kriaučiūnų vardu. O kiek tie nameliai susilaukė paramos, neskaityt pačios globos ir dėmesio jų išlaikymui.

Dr. Leonas ir Irena Kriaučiūnai daugelį metų globoja, remia stambiomis pinigėmis sumomis mūsų kultūrinius vienetus, jų tarpe Dainavos meno ir tautinių šokių „Grandies“ ansamblius — už nuopelnus šių vienetų globojė pakelti į garbės narius.

Dr. Leono ir Irenos Kriaučiūnų šeima ištiko skaudų nelaimę — neteko mylimo sūnaus Eugenijaus. Tačiau Kriaučiūnų šeima savo sūnaus nepamiršo ir jo atminimui įsteigė jaunimo premiją 1000 dol. ir jau keliolika metų ši premija skiriama metų aktyviausiam lietuviui jaunui, išskirtinai lietuvišką veiklą. Tai gražus šeimos įamžinimas lietuviškajame gyvenime.

Dr. Leonas ir Irena Kriaučiūnai rūpinasi ne tik savo gerove, bet dėsniui ir didėlei sumomis remia daugelio lietuvių organizacijų bei fondų veiklą. Stebint išeivijos lietuvių kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą, dažnai pirmose gretose sutinkame dr. Leoną Kriaučiūną. Jis reiškėsi Amerikos Lie-

tuvių Taryboje, eidamas įvairias pareigas ir atstovaudamas Lietuvos vyčiams. Jis tautinės minties ugdytojas ir puoselėtojas, Korp! Neo-Lithuania filisteris, dvi kadencijas buvęs vyr. valdybos narys. Priklauso ir vadovauja Amerikos Lietuvių Tautinei sąjungai, eidamas vyr. valdybos pirmininko pareigas. Yra surengęs Washingtono Amerikos Balso 30 m. sukakties minėjimą, kur kalbėjo senatorius Ch. Percy. Paskutiniu metu įsijungė į Vliko veiklą.

Jam arti širdies yra ir šalpos darbai. Jis ne tik remia Balfą, bet taip pat yra globojęs ir vykds Balfą vajus.

Dr. Leonas Kriaučiūnas pasižymi sumanumu ir yra gabus organizatorius, ką liudija ir „Dirvos“ 70 metų sukakties vajus, kuriam jis vadovavo ir surinko daugiau kaip šimtą tūkstančių dol. „Dirvai“ paremti. Dr. Leonas Kriaučiūnas yra išskirtinio būdo. Jis mėgsta plačios apimties didelius darbus. Savo įsitikinimus gina drąsiai. Neperdaug mėgstas klausyti tuščių šnektų, ypač posėdžiuose, aptariant ir vykdančioms didžiulius darbus. Pokalbiuose atviras, su savo artimais bendradarbiais nuosiirdus ir draugiškas. Prisiimtas pareigas atlieka sąžiningai, nesigailėdamas nei laiko, sveikatos ir dainai didelių išlaidų. Sukūręs gražią, lietuvišką šeimą, išmokslino ir lietuviškoje dvasioje išauklėjo dukras Vidą ir Jolitą, kurios gražiai reiškiasi lietuviškoje veikloje ir eina tėvėlių pramintu taku. Jo gyvenimo ištikimoji palydovė žmona Irena taip pat didelių sugebėjimų, ryžto ir sumanumo. Tad prisime- nant sukaktuvinką dr. Leoną Kriaučiūną, drauge minėtina ir visa šeima, kuri taip gražiai, našiai tarnauja Lietuvai ir lietuviškajai išeivijai.

Dr. Leonui Kriaučiūnui, užsklendus 70-tąjį gyvenimo lapą, linkėtina dar daugelį metų savo talentu, ryžtu, auka ir darbais šviesti išeivijos lietuviams.

Mokslo ir kūrybos simpoziumo metu pi. moji atidarytoji paroda buvo K. Avizieniaus kolekcija — „Atgimimo šviesa“. Iš k. Karolis Avizienius, „Southwest News Herald“ žurnaliste, JAV LB Kultūros tarybos pirmininke Dalia Kučienė, kuratorius Emilijus Holenderis ir Birutė Zalatorienė.

Nuotr. J. Tamulaičio

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI
NAMA mieste ir priemiestiuose. Sąži-
ningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

RE/MAX GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6100

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI
NAMUS per šią įstaigą, prašome
paminėti, kad esate arba norite būti
Rimo Stankaus klientais. Nuose-
lybės įkainijimas nemokamas.

MLS BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja
jūsų namus.
Turėdamas ilgą metų patyrimą,
greit ir sąžiningai patarnausiu pir-
kime bei pardavime. Kreiptis tel.
767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One stop Real Estate

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybės pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Parduodamas 3 mieg. kamb. namas St.
Bede apyl. Mūrinis, „raised ranch“ stiliaus
su įrengtu rūsiu; 2 prausklos, 2½ auto.
garažas, centralinis šildymas, šaldymas;
didžiulis kiemas, dengtas „patio“, atskiras
sandelis. Namas atremontuotas viduje ir iš
lauko. Apžiūrėjimui susitarkite skambinant
po 6 v.v. (savaitgaliais visą dieną)
735-7859.

Parduodame greitai
už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui!
Perkame ir parduodame visose JAV
valstijose.
Išlavinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir di-
deles nuosavybes.
Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS
REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti na-
mus, kreipkitės į Danutę Mayer, ji
profesionaliai, sąžiningai ir as-
meniškai patarnaus. Įkainijimas
veltui.

HELP WANTED

Ieškomas lietuviškai kalbantis
žmogus padėti vyresnio amžiaus
invalidai namų ruošoje ir gyventi kar-
tu. Kambarys, maistas ir alga. Kreip-
tis, tel. (708) 652-6076.

LIMO DRIVERS
Full & part time. Top pay. Company car.
Must be able to communicate fluently in
English.
Apply in Person
UNITED LIMOUSINE
432 Ogden
Downers Grove

DIETARY AIDE
Part-time position available for nursing
home setting. Must be able to work even-
ings and weekends, 10:30 am - 7 pm.
Duties include dishwashing, cleaning and
serving meals. Must enjoy working with the
elderly, be hardworking and dependable.
Must speak fluent English.
Westchester Manor
708-531-1441
An Equal Opportunity Employer M/F

TED WILLIAMS „BASEBALL HALL OF FAME“, Bostono
„Red Sox“ čempionas ieško
žmonių, kurie jam padėtų il-
linois gyventojams pristatyti
„CITRUS HILLS RESORT COMMUNITIES“ Puikus atlygi-
nimas su „Fly and Buy“ pro-
grama. Dėl „interview“ skam-
binkite bendrovės atstovei Bet-
ty, tel. 1-800-323-7712.

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir
įžmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir
sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJS PUMPUTIS

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už
automobilio ir ugnies draudimą pas
mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MECHANINĖ MŪZA

Naujas poetas Editos Nazaraite eilėraščių
rinkinys yra puikus įrodymas, kaip šiu dienų
technikos pasaulioje gali egzistuoti ir poezija,
nuo to pasaulio neatitrūkdamas, net į supoeti-
damas.
Knyga išleido Ateities Literatūros Fondas.
Ją galima gauti ir „Drauge“, jos kaina 6 dol.
su persiuntimu — 7 dol. 50 centų; Illinois
gyventojai prie sumos dar prideda 48 centus
mokesčio.

EUROPOS STANDARTO ELEKTRONINĖS SISTEMOS

Mes specializuojamės tik **PAL Secam 220V 50HZ**
VCR, radijai, kasetės, rekorderiai, video
kameros ir kompiuteriai

Patarimai veltui. Mes siunčiame į: JAV, Kanadą ir
Sovietų Sąjungą.
Kreiptis:

RAISA Fine Jewelry
28800 Gratiot Ave. Suite B-207
Roseville, MI 48066
Tel. 313-773-2160

APLINK MUS

x Rūta Sakienė iš Los Angeles, Cal., buvo atvykusi į Chicago dalyvauti „Dirvos“ jubiliejiname bankete ir ta proga aplankė savo draugus ir pažįstamus. Lydimas Matildos Marcinkienės, R. Sakienė, Liet. Žurnalistų valdybos narė ir žymi žurnalistė, aplankė „Draugą“, pasikalbėjo su redaktorais ir įsigijo išskirtinių knygų. Užvakar ji lėktuvu išskrido į namus.

x Alvydas Medalinskas, Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio tarybos sekretorius, lankosi Chicagoje. Jis, lydimas Ritos Dapkutės, aplankė „Draugą“, painformavo apie Sąjūdžio veiklą, pasikalbėjo su redaktorais ir pasinformavo apie išėjusius lietuvių veiklą. Chicagoje jis žada pabūti iki ateinančios savaitės, o Amerikoje — iki Kalėdų.

x Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje šį sekmadienį, gruodžio 17 d., 12 val. popietį bus atnašaujamos Mišios. Išpažintis bus klausoma nuo 11 val. ryto. Šeštadienį, gruodžio 16 d., 2 val. p.p. Michigano laiku Union Lietuvių draugija rengia Kūčių vakarą. 12 tradicinių patiekalų paruošia veikliosios draugijos narės. Svečiais pakviesti ir Beverly Shores Lietuvių klubo nariai.

x Povilo Čingos, gimusio 1929 m. Nairių kaime, Vaškų valsčiuje, Petro sūnaus, ieško brolių ir seserų su šeimomis Lietuvoje. Suradus ar sužinojus kokią žinutę, prašoma rašyti Marijai Čingienei, St. Rūdos 8-2, Šiauliai 235400, Lithuania.

x Jaunas vyras iš Lietuvos ieško bet kokio darbo, kaip būtų dažymas, įvairūs namų pataisymai ir pan. Darbą atlieka greitai ir sąžiningai. Turi geras rekomendacijas. Tel. (708) 656-6599.

x JAV Jaunimo sąjungos Chicago skyrius ruošia vakaronę su Alvydu Medalinsku, Sąjūdžio Seimo tarybos nariu, š.m. gruodžio 15 d. 7 v.v. Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie Ave. Alvydas papasakos apie dabartinius įvykius Lietuvoje. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

x „Kelonė ir Kauną“, A. Norimo premijuotas jaunimui romanas, jau atiduotas spausdinti. Iš anksto užsisakantiems kainą \$10. Čekius siųsti autorius: Andrius Mironas, 3764-B So. Atlantic Ave., Daytona Beach Shores, FL 32127.

x Jaunas lietuvis iš Argentinos ieško bet kokio darbo. Kalba laisvai lietuviškai. Skambinti: (312) 445-9044 arba (312) 476-0903.

x Iš Lietuvos parduodami gintariniai ir inkrustuoti paveikslai (Karo muziejus), gintariniai (su vabzdžiais) ir auksu papuošalai, įvairūs lino audiniai ir medžio drožiniai. Pristatome arba pasiunčiame. Tel. 1-708-656-6599.

x Romas Pukštys, Transpak firmos savininkas, praneša, kad sausio mėn. išvyksta į Lietuvą. Mielai vėl tarpininkaus įvairiais reikalais: pinigai, palikimai, butai. Kreiptis iki sausio 1 d. Transpak, 2638 W. 69 St., tel. 312-436-7772.

x A. a. ses. Verona Degutytė, 80 metų amžiaus, Šv. Kazimiero vienuolyne po įžadų išbuvusi 62 metus, mirė gruodžio 12 d. St. Joseph Home, Holland, Pa., kur užsiėmė senų žmonių pagalba ir slaugimu. Iki 1974 m. ji buvo mokytoja. Jos du broliai, irgi kilę iš Minersville, Pa., a.a. Andriejus, kun. Jurgis gyvena Philadelphiaje. Šv. Mišios bus gruodžio 14 d. St. Joseph Home, penktadienį, gruodžio 15 d., bus pašarvota motiniškame name Chicagoje, 7 val. pernešta į vienuolyno koplyčią, o šeštadienį po 9:30 val. šv. Mišių laidojama Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

x Lietuvių Jaunimo bendrija „Lituanica“ iš Lietuvos sveikina „Draugą“ su šv. Kalėdom ir linkėjimais ateinančioms metams. Lietuvos jaunimą, susibūrusį į bendriją, taip pat sveikina „Draugo“ redakcija.

x Gruodžio 17 d. minima 63 metų sukaktis, kai komunistams po nepriklausomybės kovų antrą kartą buvo suduotas smūgis, jiems besiveržiant paimti valdžią. Iš Lietuvos gautose laiškuose rašo, jog jie tą dieną su ypatingomis intencijomis švęs bažnyčiose ir kai kuriose susirinkimuose. Tos dienos minėjimas skiriamas tik tai istorinei gruodžio 17 dienai. Tolimesni politiniai reikalai išskiriami.

x Juozė ir Jonas Daugėlai iš Floridos sveikina visus draugus ir pažįstamus Didžiųjų Metinių švenčių proga ir linki pakilioje nuotaikoje ir geroje sveikatoje pasitikti Naujuosius Metus. Vietoj kalėdinių sveikinimų atviručių aukoja lietuviškai spaudai.

x Marquette Parko Liet. Namų savininkų organizacijos narių susirinkimas bus gruodžio 15 d., penktadienį, 6:30 v.v. parapijos salėje. Be kitų reikalų bus valdybos rinkimas. Nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti. Po susirinkimo — kavutė. (sk)

x Lietuvos ansamblis „Vilnius“, šiais metais reprezentavęs Lietuvai garsiajame Vienos muzikos festivalyje „Wiener Festwochen“ ir pelnęs entuziastišką publikos ir kritikų pripažinimą, atvyksta į Čikagą ir koncertuos Jaunimo centre sausio 13 ir 14 d. Rengia Naujoji Opera. Bilietai Patria parduotuvėje.

x Linksma giesmė mes užtrauksim: Ateitininkų Kūčios sekmadienį, gruodžio 17 d., 3 val. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Vietas užsakyti 499-2447 ar 424-4150.

x Nidos restoranas kviečia jus užsisakyti patiekalus Kūčių ir Kalėdų stalui. Turėsime kimštos lydekų, įvairių silių, žuvies, vinigretų, daržovių mišrainių, įvairių mėsos gaminių, tortų, pyragų ir daug kitų skanumynų. Nauji savininkai jums maloniai patars. Nida, 2617 W. 71 St., Chicago, tel. (312) 476-7675.

x PATRIA dovaninių ir elektronikos prekių parduotuvėje dabar galite gauti Lietuvoje pagedaujamą elektroninių prekių sumažintomis kainomis. Pvz. M7 arba Hitachi kamkorderiai tik 999 dol. Siunčiame prekes į Lietuvą kargo — oro linija. Dovanos greitai ir saugiai pasiekės jūsų gimines. PATRIA 2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 778-2100. Atidaryta kasdien: 10 v.r. - 5:30 v.p.p. Sav. A. ir F. Šluta.

x GREIT PARDUODU vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. (708) 361-5950 arba (708) 636-6169.

(sk)

x Joniškis turėjo iškilmingą prof. A. Varno „Dieną“ spalio 13 d. Domicelė Petrutytė, Šešiems mėnesiams išvykusi į Lietuvą, toj dienoj dalyvavo ir su klausytojais pasidalino žiniomis apie joniškietį a.a. Adomą Varną. Dieną organizavo jauni žmonės.

x Kanklių virtuozė L. Naikele pasirodė kaip aukščiausio savo brandos lygį pasiekusi atlikėja. Ši visame pasaulyje Lietuvai reprezentavusi menininkė atvyksta koncertuoti į Čikagą su Lietuvos ansambliu „Vilniumi“.

x Kalgario Lietuvių žinios — Vėjas, mašinėlė rašytas ir padaugintas biuletenis, Nr. 1, išėjo iš spaudos lietuviškai ir angliškai, kad visi galėtų informuotis apie lietuvių veiklą. Redaguoja dr. Arūnas Šlekys ir N. Astraviene, techniškai redaktorai K. Dubauskas, J. Vyšniauskas ir Y. Young. Biuletenis yra 14 psl.

x Šestojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo tarybos ir rengimo komiteto posėdis kviečiamas gruodžio 21 d., ketvirtadienį, 7:30 v.v. Lietuvių Bendruomenės raštinėje. Bus peržvelgti simpoziumo darbai ir finansinė apyskaita.

x Ona Mickutė Šopienė ir Vytautas Šopys, Melrose Park, Ill., sveikina savo gimines, draugus bei pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujųjų 1990 Metų proga ir linki visiems viso geriausio.

x Antanas ir Angelė Zablockai, Lake Hinsdale Village, Ill., šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus linkėdami jiems geros sveikatos ir sėkmės. Vietoj kortelių aukoja „Draugui“.

x East Chicago R. LB skyriaus sveikina su artėjančiomis šv. Kalėdom, linki dienraščiu „Draugui“ ir jo visam štabui geros sveikatos, pelningų 1990 Metų. Ta proga siunčia 25 dol. auką.

x Jonas ir Ada Juška, Chicago, Ill., vietoje šventinių sveikinimų giminiams ir draugams, aukoja „Draugui“.

x Lektuvo bilietai jūsų artimiesiems: Maskva-Chicago-Maskva nuo 764 dol. iki 797 dol. Maskva-New Yorkas-Maskva nuo 638 dol. iki 670 dol. Skambinti G. T. International, (708)-430-7272.

x Sutikite Naujus Metus pas savus PLAYHOUSE sveitainėje! Jauki atmosfera, skanus maistas, gera muzika ir upės šampano! Kaina 20 dol., 25 dol. prie durų (5 dol. nuolaida svečiams iš Lietuvos) PLAYHOUSE 2515 W. 69 St., Chicago, tel. (312) 476-9763.

x Kelionė laivu iš Los Angeles į Meksiką! Lietuvių grupė organizuojama ateinančioms metams, kovo 3-10 d. Registracija vyksta šiuo metu. Kelionę organizuoja Vida Jonušienė, Amber Travel Service, 11745 Southwest Hwy., Palos Heights, IL 60453, tel. 708-448-7420.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. (708) 361-5950 arba (708) 636-6169.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreiptis į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747.

(sk)

Laikraščio „Dirvos“ sukakties vakarienė. Iš kairės sėdi: R. Kucienė, R. Sakienė iš Los Angeles, sol. M. Momkienė ir A. Misiūnas iš Detroito; stovi: P. Petrutis, V. Kučas, I. Kriauciūnienė ir V. Momkus.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

„DIRVOS“ JUBILIEJAUS VAKARIENĖ

Liet. Tautiniuose namuose gruodžio 9 d. buvo suruosta vakarienė, minint „Dirvos“ laikraščio 75 m. sukaktį. Svečių prisirinko tiek, kiek tik galėjo sutalpinti salė.

Rengimo komiteto pirmininkė Irena Kriauciūnienė su talkininkėmis gražiai pasidarbavo. Svečių buvo atvykusių iš Floridos, Kalifornijos ir daugelio kitų miestų. Vakariene pradėjo savo sveikinimo žodžiu E. Oželienė, pažymėdama, kad lietuviškas laikraštis yra geriausia mūsų jungtis. I. Kriauciūnienė

x Vyskupas V. Brizgys, Chicago, Ill., mums rašo: „Brančijai, mano Gerbiamieji: Redaktoriai, Administratoriai ir visi, kurių darbo dėka, „Draugas“ gražiai atlieka daugiopą misiją lietuvių visuomenėje, nuosirdžiai linkiu malonių Kristaus gimimo švenčių, visokia Dievo palaima ir pagalba gausių Naujų — 1990 Metų“. Nuosirdus aciū už gražius linkėjimus ir auką.

x Taupome jūsų laiką ir pinigų! Pristatome atvykstančius — išvykstančius jūsų gimines — New York-Chicago ir kiti miestai. Kainuoja pigiau, negu lėktuvu. Į kainą įskaitomas maistas ir nakvynė motelyje bei New Yorko miesto apžiūrėjimas. Informacijai kreiptis į Aidą, tel. (312) 847-3824. Skambinti 10 v.r. — 12 v. dienos ir 5 v.v. — 11 v.v. (sk)

x I Medjugorje maldos kelionė 1990 m. gegužės 21-28 d., vadov. kun. dr. K. Trimakas, toje Marijos apsišventintose šventovėse buvęs 4 kartus. Informacija: tel. (708) 562-8948; raštu: 2830 Denton Ct., Westchester, IL 60154 USA.

x Talman Deli sveikina šv. Kalėdų šventėje ir linki sveikų ir lietuviškai darbingų 1990 metų. Priimami užsakymai Jūsų Kūčių ir Kalėdų stalui. Kviečiame pasirinkti įvairių vietinių ir užsieninių gaminių. Daržovių ir žuvų mišrainės, įvairiai pagamintos žuvys ir silkės, rūkytas ungurys. Paukštiena ir kiti mėsos gaminiai. Užsieniniai ir mūsų gamybos sausainiai, pyragai, tortai, ragūlis. Didelis pasirinkimas kavos ir daug įvairių kitų skanėstų. Talman Deli, 2624 West Lithuanian Plaza Ct. (69th St.), Tel. (312) 434-9766. Parduotuvės valandos 8 v.r. — 6 v.v. kiekvieną dieną; sekmadieniais — 9 v.r. - 2 v. p.p. Kūčių dieną (gruodžio 24 d., sekmadienį) 8 v.r. - 4 v. p.p. Kalėdų dieną — uždaryta. Sveikiname ir linkime gerų švenčių.

(sk)

priminė, kad spauda yra mūsų gyvybinis reikalas. Lietuvai laisvės kelias eina per spaudą. Laimingi, kad čia galime turėti laisvą spaudą. Stiprinkime spaudą, kuri palaiko laisvės šauksmą. Malda prieš vakariene sukaltėjo kun. J. Kuzinskas.

Programos vedėjas P. Buchas pakvietė Antrojo kaimo teatro aktorių Eug. Butėną, kuris džiugino svečius komiškais monologais. Su ryškia ekspresija, vaidybiška išraiška, deklamavo A. Stakausko „Oraciją“, iš Škėmos ir kitų kūrinių sudarytą „Žvilgsnis į dypukų gyvenimą“, Alb. Valentino „Burdingierių“, V. Žukausko „Tarybinis gyvenimas“. Progamoje buvo linksmų, satyrinių bruožų, ryškūs aktoriaus

x V. ir B. Aušrotai, Juno Beach, Fla., su šv. Kalėdomis sveikina visus savo gimines, draugus ir pažįstamus ir linki visiems sveikatos ir sėkmės Naujuose 1990 Metuose.

x Aldona ir Petras Auširai, New Buffalo, Mich., Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina visus savo draugus ir pažįstamus. Vietoj kortelių skiria auką „Draugui“.

x Lietuvių Prekybos rūmų direktorių ir valdybos vardu norime palinkėti Jums linksmy Kalėdų ir laimingų Naujų Metų ir padėkoti Jums už Jūsų paramą. Tik kartu dirbant išlaikysime Lietuvos vardą. Pasirasė Vincent Samaska, valdybos narys, Chicago, Illinois.

x Dr. Adolfas ir Algė Šležai, Flossmoor, Ill., „Draugo“ ir kitų gerų darbų bei veiklos nuosirdus rėmėjai, garbės prenumeratoriai, pratęsė prenumerata, palinkėjo džiaugsmingų šv. Kalėdų ir visiems dienraščio darbuotojams geros sveikatos per ateinančius Naujus Metus. Ta proga pridėjo 200 dol. čekį. Nuosirdus ir didelis aciū.

Lietuvos irklutojai pas Seattle merą. Iš kairės: irklutojas Jonas Narmonas, Seattle LB apyl. pirm. Ina Bertulyte-Bray, mero žmona Roseanne Royer, Seattle meras Charles Royer, irklutoja Rėda Ribinskaitė, Kauno TV atstovas Vidmantas Girdenis ir Lietuvos Irklavimo federacijos pirm. Vytautas Briedis. Meras laiko jam padovanotą federacijos gintarinį ženklą.

tamais iš įvairių JAV kolonijų. Vakariene organizuojant daug pasidarbavo Irena ir dr. Leonas Kriauciūnai. Jie taip pat paaukojo 5000 dol. „Dirvai“ remti. Buvo galima pasidžiaugti tautinės grupės lietuvių noru paremti savo spaudą.

Buvo dar ir laimėjimai. Kalbų nebuvo, tik pabaigoje rengimo kom. pirm. I. Kriauciūnienė visiems padėjo.

Juoz. Pr.

K. DONELAIČIO KALĖDŲ EGLUTĖ

Mokyklų Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 16 d., 11 val. ryto mokyklų auditorijoje. Visus tėvus ir mokyklos bičiulius nuosirdžiai kviečiame atsilankyti į eglutės programą, kurią atliks mūsų mokyklų mokiniai. Programos atlikėjai labai laukia publikos.

Visi mokiniai (pradžios ir aukštesniosios mokyklos) turi gruodžio 16 d. atvykti tautiniais drabužiais. (Išimtis yra tik pirmojo skyriaus ir vaikų darželio mokiniai).

Pradžios ir aukštesniosios mokyklos mokinius aplankys Kalėdų senelis. Kad jo maiše būtų dovanėlės kiekvienam vaikui (tik pagalvokite, kaip jaučiasi mažieji, kurie nieko negauna, o jų draugai skuba pas Senelį...), prašome visus mokinių tėvus per vaikus atsiųsti po 3 dol. dovanėlių išlaidoms padengti. Užrašius vaiko pavardę, skyrių ar klasę, įteikti mokytojams gruodžio 16 d., 9 val. ryto.

Kalėdų atostogos bus gruodžio 23 ir gruodžio 30 dieną. Po atostogų renkamas į mokyklą sausio 6 d., 9 val. ryto.

Direktorių ir Tėvų komitetas

x Vladas ir Danutė Darai, Chicago, Ill., artėjančių švenčių proga sveikina gimines, draugus bei pažįstamus linkėdami linksmy šv. Kalėdų, laimingų ir sveikų Naujųjų 1990 Metų.

x C. Janušauskienė, Chicago, Ill., sveikina savo gimines, draugus bei pažįstamus su šv. Kalėdom ir Naujais 1990 metais, linki daug laimės ir sveikatos per ateinančius visus metus.

x Linas ir Ramunė Kelečiai, Hickory Hills, Ill., rašo: „Mudu labai maloniai nustebome išlošę antrą laimėjimą š.m. „Draugo“ bankete Jaunimo centre. Ta proga siunčiame „Draugui“ 25 dol. auką ir linkime visiems darbuotojams linksmy švenčių. Nuosirdus aciū už laisvą ir auką.“

x Eugenija ir Viktoras Bačinskai, Oak Park, Ill., Kalėdų švenčių ir Naujų 1990 Metų proga sveikina gimines, draugus ir pažįstamus abipus Atlanto, linkėdami ramybės ir geriausios kloties.

x Marija Vaitkienė iš Belleville, Ill., šv. Kalėdų ir Naujų 1990 Metų proga sveikina visus savo draugus ir pažįstamus linkėdama Visagaliai palaimos.

x Amalia ir Mykolas Jagučiai iš Floridos, šv. Kalėdų ir Naujų 1990 Metų proga, sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus, linki visiems palaimintų švenčių ir sveikų, laimingų Naujų Metų. Vietoj kalėdinių kortelių aukoja „Draugui“.

x Amerikos Lietuvių R. Katalikų Moterų sąjungos 46-tos kuopos narės linki „Draugui“ daug džiaugsmo ir laimės šv. Kalėdų ir Naujų 1990 Metų proga, siunčiame ir mažą dovanėlę 25 dol. „Draugo“ paramai. Pasirasė Elizabeth Žibas, pirmininkė, Eve A. Lukas, išdininkė. Labai dėkojame.

x Klemensas Juškevičius, Chicago, Ill., „Draugo“ nuosirdus rėmėjas, garbės prenumeratorius, lankėsi administracijoje, pratęsė prenumerata, paaukojo 50 dol. dienraščio stiprinimui ir 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.